

TARSOLY

A **Háló** lapja

2022. október

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Mead)

Tartalomjegyzék

Háló-tábor Nagykágyán.....	3
A Háló is részt vett a Katolikus Társadalmi Napokon Szegeden.....	7
Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek	8
Krisztusi korban, elkötelezett hálósként – beszélgetés Feri atyával	11
Keresem a szót, keresem a hangot.....	14
Szólj be a papnak! Csapolj a pappal!	16
Háló-tábor Nagykágyán – Felvidékről egy család érkezett	18
Sajgó atya a jógáról	20
A Miatyánk új értelmezésben.....	23
Szent István király templomok a világban	28

Első borítóképen

Cs. Kiss Ernő fafaragó mester Aradi vértanúk szobra.
Margitfalvy György felvétele Tatán készült.

Hátsó borítóképen

Katkó Tamás felvétele Erdélyben készült.

Hálónk tája

Háló-tábor Nagykágyán

Ifi vélemények

Miért is volt más a 2022-es Kárpát-medencei Háló-tábor? A válasz: azért, mert a pandémiás lezárások után személyesen is találkozhattunk végre.

A szervező csapattal sokat törtük a fejünket, és arról gondolkodtunk, hogy hogyan tehetnénk élménygazdaggá, lelki élménnyé és csapatépítővé ezt a tábort a résztvevők számára. A sok stratégiai beszélgetés során kristályosodott ki, hogy Jézus életútja legyen a vezérfonala a tábornak, amely köré fel lehet építeni a programot. Jézus életútját vetettük össze a miennkel.

Céljaink közé tartozott az is, hogy ha a partiumi régió szervezi a tábort, akkor az előadók sorában is olyan embereket ismerhessünk meg, akik kötődnek a Partiumhoz, akik szívükön viselik a régió sorsát. Nagy örömünkre szolgált, hogy nem sokat kellett győzködni a felkért előadókat, mert nagyon szívesen vállalták, hogy tevékenyen részt vegyenek a táborban.

A programok összeállításánál arra törekedtünk, hogy a napok úgy épüljenek egymásra, mint ahogyan Jézus földi életében történt, a földi

születésnap és az égi születésnap közötti csodaszép életutat bemutassuk, és a résztvevők ezt élményként éljék át.

Így, néhány hónap elteltével is erősen él bennem nagyon sok megható érzés és pillanat.

Ilyen volt, amikor hétfőn, a keresztség, az istengyermeki életbe való belépés napján a tábornytábor *Vakon Zsolt* atya lelkes szentmiséje magával ragadott bennünket, és a Jordán vizéből származó szenteltvíz emlékeztetett a keresztségemre, a keresztségünkre. Nagyszerű érzést nyújtott a párapun való áthaladás, ami a testi és lelki megtisztulást, megtisztulásunkat, felüdülésünket szolgálta.

Vagy a keddi nap, amikor a gyermek Jézus találkozása az írástudókkal a jeruzsálemi templom lépcsőjén a gyermekkorunkra, a szüleinkkel való kapcsolatunkra emlékeztetett, valamint arra, hogy a bérházasban a krisztusi nagykorúságot tudhatjuk magunkénak.

Vagy amikor a szerdai bűnbánati nap során Jézus életútját bemutatva, amibe bevontuk a tábor résztvevőit is, Jézust vagyis az Őt eljátszó Botit a „keresztről levéve” édesanyja ölébe vette.

Vagy amikor a kis Jézusnak beöltöztetett Pétert megpillantottam, és azt gondoltam, hogy tényleg a kis Jézus jött közénk. Vagy amikor egy nagyon szép képet készített az egyik szervezőtársunk: a templom tornya és a fény játéka egy égi keresztet alkotott.

A szerda esti bűnbánati liturgia utáni szentmisét úgy terveztük, hogy ez legyen a csúcspont, vagyis a feltámadt Jézus Krisztus legyen a középpontban.

Sajnos mindezt idő hiányában nem tudtuk elmondani *Böcskei László* püspök atyának, aki ennek ellenére a szentmisét úgy kezdte, hogy „Alleluja, Jézus feltámadott!”, és hozzátette úgy érzi, mintha húsvét hajnal lenne.

Csütörtökön a nagyváradi vártemplomban az volt az érzésem, hogy azon a helyen vagyunk, ahonnan erőt kaphatunk, és tovább tudjuk vinni, azt, amiben küldetésünk van. Küldetésünk az emberek, a társak, a hálósok felé.

Az egész szervezés során, illetve a tábor alatt is nagyon éreztem az isteni gondviselést, ezért ha újra kellene szervezni a tábort, akkor is nagyon hasonlóan tennénk mindent, mert ez most így vált hasznossá számunkra, szervezők és a résztvevők számára is.

Konrád Katalin

Keresztényként, katolikusként, emberként tartozom a Háló közösségéhez. A nyári tábor szervezésében azt tartottuk szem előtt, ami kereszténységünk küldetése is: közelebb vinni az embereket Istenhez, megmutatni Isten közelségét, cselekedeteit érthetővé, szeretetét tapinthatóvá tenni.

A partiumi csapat minden egyes tagja élő és alkotó részecskévé alakult ezekben a napokban!

Első nap átélhettük a megkeresztelkedés csodáját, arcunkon érezve a frissítő víz felemelő hatását. Fehér színű ünneplő ruhába öltözve léptük át a küszöböt a Jóisten felé.

Hálát adtam a Jóistennek, hogy újra megadatott egy Háló-tábor megszervezése!

Minden napra volt egy vizuális projektünk, láthatóvá akartuk tenni Jézus földi életét.

Különös életformát élünk, körülöttünk minden megváltozott két év leforgása alatt, és vissza kellett térnünk az Éltető Igéhez. Ez a csapat közös elhatározása volt. A táborban eltöltött napok ívét is ehhez igazítottuk:

vizuális élmény +
aktívan részt venni =
megvalósult az élő egyház, online lenni Isten tervével

Érezted, hogy lángolt a szívünk, amikor beszélt?

És mi volt a jelentősége, hogy a táborban találkoztunk?

Ez a tábor alkalmat adott a találkozásra rég nem látott barátokkal és Istennel egy „biztonságos közegben”. Egy-egy hálós esemény – legyen az rövidebb vagy hosszabb – számomra olyan teret biztosít, ahol az lehetek, aminek Isten megálmodott engem: segítőkész, mosolygós, meghallgató,

fáradhatatlan, ügyes, okos, szép, nyugodt és boldog. Lehet ennél többet akarni?

Ugyanakkor a Háló-tábor mindig alkalom keresztény életem újratervezésére. Itt van idő átgondolni életem útját, a baráti beszélgetések és ölelések által erőt kapok az új, a jó irány ismételt felvételére.

Háló-tábor – erő – újratervezés. Így haladunk szépen Isten felé.

Együtt.

Jakab Johanna

Számomra ez a „*nemek*” táborának indult, ami valami titokzatos módon időközben valami mássá alakult át. Először „*talánokká*”, majd „*igenekké*”, igaz, időközben mindig jöttek nehézségek és gondok, ami erősítette a nemeket, de a gondviselés valahogy mindig úgy hozta, hogy ez ne maradjon így, ezért *együtt*, *általa* sikerült valamit adjunk. A gondviselés rendelt hozzánk társakat, sokszor nem várt helyekről érkeztek a megoldások.

Megtapasztalhattam azt, hogy milyen, amikor csak egy eszköz vagyok a Jóisten kezében, és végül minden darabka a helyére kerül.

Konrád Csongor

Barangoló

A Háló is részt vett a Katolikus Társadalmi Napokon Szegeden

Idén is megrendezték Szegeden a Katolikus Társadalmi Napokat, amely rendezvénynek a civilek számára nyitottabb részén, szeptember 24-én a Háló is jelen volt.

A programsorozat szinte egész héten zajlott, de ezen a napon tartották az úgynevezett Dóm téri forgatagot, amelyen több mint 40 civil szervezet mutathatta meg magát és társadalmi beágyazottságát.

A Háló is ott volt az egyik fabódében. Bemutathattuk kiadványainkat, tevékenységeinket. Egy új szórólap is készült erre az alkalomra.

Számunkra mégis a találkozások voltak a legfontosabbak. Sok régi civil és pap ismerőssel beszélgetni, sok új meghívást kapni – ez bizony kapcsolatépítés a javából. Például még Debrecenben aktív hálós plébánosként és helynökként működött *Felföldi László* barátunk, akit most mint püspököt üdvözölhettünk itt ismét, mert én például azóta nem is találkoztam vele. Beszélgettünk arról is, mennyire fontos lenne a rendszeres párbeszéd egymás között.

Volt egy találkozásunk régi ismerősünkkel, *Kothencz Jánossal* is, akit még a Háló alapítása környékén ismertünk meg. Ő az ÁGOTA Alapítvány létrehozója. Most van készülőben egy Ágotafalva nevű táborhelyszínük,

amely a jövőben akár nagyszerű helyszín lehetne Háló-táborok számára is. Megbeszéltük, hogy teszünk majd oda egy kirándulást.

Szegednek ez a jelképes, meghatározó tere nagyszerű hangulatot teremtett a rendezvényhez. A színpadon egész nap zajlottak a programok, amelyek szintén hozzájárultak a pompás közérzetünkhöz. Néha talán kifogásolható volt a túl nagy hangerő, de a sok gyerekműsor és egyéb, színes fellépők összességében nagyon értékesé tették a programot. Sok iskola, néptáncsoport is bemutatkozhatott.

Nekem személy szerint a magyar értékek felmutatása tetszett leginkább. Számomra meghatározó volt az esti „hogyan tovább”, azaz az arról való beszélgetés, hogy hogyan tudna a Háló Szegeden ismét szárnyakat bontani.

Sajnos meghívási problémák miatt kevesebben mentünk el, mint szerettem volna, de így is értékes volt a jelenlétünk. Különböző lehetőségekről beszélgettünk, meglátjuk, mi valósul majd meg belőlük.

Köszönet a *Plánka házaspárnak, Teréziának (Zia) és Józsefnek!* Mindenben nagyon sokat segítettek, saját szabadidejükből is sokat áldoztak, egész nap velünk voltak, és rájuk hosszabb távon is számíthatunk, amikor szegedi vagy Szeged környéki hálós építkezésekben gondolkodunk.

Lejegyezte: Szeibert András

Tarisznya

Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek

Drága Marika!

Ezen a napon, augusztus 20-án, Szent István király ünnepén azzal kezdeném, hogy Isten éltesen Magyarországot!

Éltesen sokáig, mert éltetsz, életet adsz, lehetőséget és új reményt! Ez pedig nemcsak egy álom, de valósággá is válik a Hálóban. Ott, ahol ismét találkozhatunk, együtt lehetünk, minden elszakított terület, gúnyhatárok

nélkül a találkozásban, a kézfogásban, a tekintetben, az ölelésben, az imában, a terített asztalnál, az éneklésben vagy épp a Szentség egyesítő csendjében! Ez a mi csodánk, a mi mindennapos feltámadásunk!

Erőst jó visszatekinteni, fotókat megosztva emlékezni, és az ott megfogadott imáinkba belekezdeni nap mint nap a kiscsoportbeli társainkért, a Hálóért, a békéért, az új és régi hálós barátokért. Szép emlék számomra a tábori előkészítő nap is a Parajdi család mesevilágot idéző otthonában, Sepsimagyaróson. Ott döntöttük el, hogy kire milyen feladat hárul, mit viszünk, mit eszünk, mit teszünk, mivel és hogyan díszítünk... Megtudtuk, hogy a táborban mindenre van mód, a konyha mindenben rendelkezésünkre áll a gasztroest szempontjából is. Próbasütést tartottunk lapos húsokból és egyéb ínycségekből, hogy aztán hiba ne legyen, a feladatok pedig rendre gazdára találtak. A desszert természetesen a legfinomabb, frissen sült kürtőskalács volt, amit valaha is ehettem a gelencei Ilyés család háziasszonya sütetéből. Mindenre felkészülve érkeztünk tehát a táborba!

A gasztroest előkészítői rájöttek, hogy ennyi finomsághoz egy hosszú asztal nem lesz elég, ezért hoztunk még egyet, hogy szó ne érje a ház elejét...

Őstermelőink boldogan hozták elé a saját kezűleg magot fogott, ültetett, vetett, babusgatott, vegyszermentesen learatott, így meg úgy pácolt, sózott, füstölt, mások előtt gondosan eldugdosott terményeiket. Hamar kiderült, hogy melyik bicska és kés hogyan vág, de én megmutattam, hogyan lehet mostani modern női körömreszelőkkel kést fenni, élezni! Hamarosan szebbnél szebb bőségtálak hivalkodtak hosszan az asztalon, de még a konyhán ott rotyogott és készült a csapat főétele, a forrón hosszúra felgöngyölt juhtúrós puliszka. Jó döntés volt, nagy sikert aratott!

Minálunk nincs az a kaszáló kaláka, ahol ne ez lenne a harmaton a reggeli... Ha netalántán megmaradna belőle, ebédhez pirítanak, rántanak mellé hagymát a szalonnán, visszatöltik a túróval a puliszkába, labdacot gyúrnak belőle, és gurigáznak vele az üstben, amíg megpirul, megkérgesedik, és ezt nevezik bócuinak. Isteni eledel! A másik nagy

sikerrel kínált és nagyon kedvelt ételünk a miccs. Csupaszkolbásznak, csórékolbásznak is nevezik, mert nem töltik bélbe, hanem csórén, szénen sütik meg. A recept természetesen szupertitkos, de annyit tudunk róla, hogy háromféle darált húsból készül (juh, marha és disznó), lehetőleg friss és sokféle fűszerrel. Ezek szerény pásztorételek. Nem győztem sütni, olyan gyorsan fogyott, de nagy sikert aratott a házi kenyérré kent padlizsánkrém is, a halva desszert is, ami nem más, mint a napraforgó préselés után megmaradt ízesített, édes pogácsája. A házi szalonna, kolbász, sajtok, túrók, májkrémek és egyéb házi kencék receptjei is hamar gazdát cseréltek. Nekem nagyon ízlett Kárpátalja borscs leve, egytál étele, amit itthon is megfőztem... minálunk lucskos káposzta lenne a neve, de a borscs sokkal gazdagabb, kiadósabb.

A háziszóttos pálinkák kóstoló sora nem akart véget érni. Énnám valamikor elromlott a pálinka utáni vágy, és amikor mondtam, hogy nem tudom meginni, akkor azt mondták, hogy „...de ez barack... s különben is... milyen székely, aki nem iszik pálinkát?...”

Észrevettem, hogy mindenki a maga portékája legjavát kínálta, és voltak nagy hasonlóságok ízben, formában, névben. Például, ami nálunk a rahát, az Délvidéken ratluk: szárított, porcukros gyümölcskocsonyakockák, gyermekkorunk émeletően édes kedvence.

Szakértői stáb alakult a kolbásztöltésről, pálinkafőzésről, cefrőzésről, és valakitől azt is hallottuk, hogy a lekvárok feladták az álmaikat, ezért nem lett belőlük „gyümölcskorukban” pálinka!

Másnap a reggelinél még lehetett repetázni az esti morzsákból. Egy szó mint száz, az étkeink ékeink, a találkozásaink szeretetnyelve, és nagyon ott a helyük a táborainkban!

Érezni lehetett valamiféle különleges, varázslatos állapotot, ahogyan egymásra figyeltünk, mindenből a legjobbat, legfinomabbat hoztuk magunkkal, és izgatottan kínálgattuk egymásnak. Jó magyar emberek, határok nélkül, jó helyen együtt akarunk és tudunk lenni!

Na, ez már a mi csodánk testben is, lélekben is... imában és a valóságban!

Köszönöm, Teremtőm, köszönöm az alapító Atyáknak is, és köszönöm a tündérien jól szervező drága édesanyáknak, kik férjestől, gyermekestől voltak együtt a kiváló csapattal... nagyon, de nagyon hálás hálósok vagyunk!

Isten áldja a Magyart! Isten éltesen Édes Hazám!

Szeretettel öllelek! Lóri

2022. augusztus 20.

Szabó Lóránt

Kopogtató

Krisztusi korban, elkötelezett hálósként – beszélgetés Feri atyával

Beszélgetőtársam Vreckó Ferenc, a Háló oszlopos tagja, aki hosszú évek óta kitartóan részt vesz és papként is helytáll a hálós rendezvényeken. Minden találkozóra igyekszik eljutni, amelyikre csak tud, és szívesen vállal rajtuk feladatokat, elsősorban lelki téren. Szavai szerint a hálósok lelkiatyja szeretne lenni.

– Idén 33 éves a Háló. Ennek kapcsán megemlégted, hogy 33 évvel ezelőtt szenteltek pappá. Mesélnél magadról, papságról?

– Délvidéken születtem és nevelkedtem, egy Tisza-parti faluban, Moholon. Vallásos családban nőttem fel. Az általános iskola befejezése előtt egy atya feltette a kérdést, hogy akarok e küsszemináriumba menni. Ott és akkor nemet mondtam, mondván, azt nem nekem találták ki. Később rájöttem, hogy valójában ez volt Istentől a meghívás!

Előtte azonban szakmát tanultam, majd háromévi munka és a katonai szolgálat letöltése után jelentkeztem plébánosomnál, hogy szeretnék a teológiára beiratkozni, és ha Isten akarata szerint való, akkor az Ő szolgája leszek. Hat egyetemi év után, 1989-ben szenteltek pappá. Több helyen is szolgáltam. Jelenleg Zentán, a Szent Antal Plébánián vagyok már 12 éve. Számomra a papság az életem! 33 év alatt volt minden. Fent

is, lent is. Papságom során sokszor feltettem magamnak a kérdést vajon jól választottam-e. Ezt mindig kísértésnek éltem meg, de a válasz mindig az volt: igen, jól választottam. Siker és sikertelenség is volt eddigi életem során. Sikernek éltem meg, hogy imacsoportok alakultak a plébániámon, és azt is, hogy a templomokat rendbe tudtam tenni, természetesen Isten segítségével. És ezért nagyon *hálás* is vagyok Istennek! Sikertelenséget akkor éreztem, amikor minden igyekezetem ellenére az emberek érdektelenségével szembesültem, hogy sokszor mennyivel fontosabbak nekik a földi dolgok, mint a lelkiek. De Isten jelenlétét mindig éreztem. Az Ő segítségével haladok az utamon.

Örülök, hogy a Hálóval egyidős a papi életem!

– ***Hogyan kerültél a Hálóba?***

– A Hálóval húsz évvel ezelőtt ismerkedtem meg, Érsekújváron. Nem mindjárt kapcsolódtam be a közösség életébe, de nagyon megragadott. „A hálós életem” valójában 2005-ben, a marosfői táborral kezdődött. A regionális és a helyi Háló-találkozókon ezt követően már jobban részt vettem. Elhatároztam, hogy ezután már „le se tudnak vakarni”, és ott leszek minden helyi jellegű találkozón, táborban és Kárpát-medencei nagytalálkozón, ha csak időm engedi. A Háló az életem részévé vált. Az előző plébániámon sikerült egy nagyon jó találkozót is szerveznünk. Minden találkozóra, amire csak el tudok jutni, nagy örömmel készülök! Várom mindig az örömteli találkozást a régi ismerősökkel, és nagyon kíváncsi vagyok az új arcokra. Szívesen vállalom feladatot a hálós rendezvényeken, különösen lelki téren, gyóntatást, lelki beszélgetést, a szentmise bemutatását. A lelki atyjukká szeretnék lenni!

– ***Mi volt a legjelentősebb esemény a papságod során?***

– Nagy öröm egy pap életében, ha a plébániájáról lesz egy papi hivatás is. Eddigi papi életem folyamán sok szép dolog történt velem, kezdve a pappá szenteléssel. Amikor megtörtént a nagy esemény, alig tudtam elhinni, hogy ez a valóság. Meg is kérdeztem az enyéimtől, hogy most már valóban pap vagyok!? Nagy izgalommal vártam az első szolgálati helyemet! Egy másik nagy esemény volt az ezüstmisém. Bár szerény körülmények között tartottuk meg, de nagyon boldog voltam, hogy Isten megengedte ezt is megélnem. Ez az esemény megerősített abban, hogy az Úr valóban számít rám. De a papságom legnagyobb eseménye mégis az volt, amikor beért az a papi hivatás, amely abban az időben bimbózott, virágzott, majd meghozta a termést is, míg én ott voltam azon a plébánián! Tudom, az imáimon kívül nem tettem mást, Isten működött benne! Hála *Neki* és nagy *köszönet!*

– ***Számodra mi a legfontosabb dolog, amit a Háló tett/tesz?***

– Ahogy én látom, a Háló fontos feladatának tekinti nemzetünket minden téren összetartani. A határok ellenére is a határtalanságra törekszik. Számomra nagyon fontos, hogy mindenki érezze, nincs egyedül a bajban. Az összetartozás mindennél fontosabb a számomra. A Háló erre törekszik! Nekem teljes egészében fontos a Háló! Valójában nem is tudnám megmondani, hogy mi volt a legfontosabb esemény eddig a számomra. Minden találkozás, minden beszélgetés, minden együttlét fontos. Az is, hogy számítanak rám. Örülök, ha feladatot kapok a Hálón belül, ha például megbíznak a hálós mise levezetésével. A Hálóban az ragadott meg legelőször, hogy úgy fogadtak engem, mint valami nagyon régi ismerőst.

– ***Most fűzzük össze a kettőt: mit jelent papnak lenni a Hálóban?***

– A pap mindig pap! Legyen plébánián vagy szabadságon, vagy tartozzon akármelyik kisközösséghez. Én a házaspáros közösséghez tartozom. E közösség tagjaként, és mint a kiscsoport lelki vezetője csatlakoztam a Háléhoz. A kezdet kezdetén valójában nem tudtam még, hogy mi is az igazi küldetésem a Hálóban. Lassan azonban rájöttem, hogy

nemcsak az, hogy ott legyek a találkozókön, hanem hogy lelki támogatást is nyújtsak a résztvevőknek. Örömmel állok mindenki rendelkezésére, aki hozzám fordul. Papként is egy akarok lenni a többiekkel. Maguk közé fogadnak, de azért érzem, hogy tisztelik bennem a papot is. Sok barátom van, akik kérik a lelki tanácsaimat is. Ezért örülök, hogy papként, hálós papként vehetek részt e határ nélküli nagy közösség életében és munkájában. Sokat jelent ez számomra! Nem is akarom feladni ezt a küldetésemet, míg csak egészségem és erőm lesz, részt veszek e szent küldetésben. És mint már mondtam, „le se tudnak vakarni”.

Eperjesi Bollók Éva

Visszanéző

Keresem a szót, keresem a hangot...

Eszembe jutott ez a dalszöveg. Mindig adódik alkalom, hogy megfogalmazzam magamnak, mit jelent nekem a Háló. Talán azért van így, mert érzéseim folyton mélyülnek, és keresnem kell hozzá a szavakat.

Három évvel ezelőtt hallottam a Hálóról. Partiumi találkozó volt Szatmárnémetiben. Belecseppentem programszervezésbe, inkább háttereztem. Nem érdekelt a program, az emberek sem, csak egy rendezvény volt számomra.

Visszatekintve próbálom rekonstruálni, mégis hogyan talált rám a Háló. Pár hónappal a találkozó után volt nálunk egy portya, amin nem vettem részt, de utána hallottam valakinek a lelkes beszámolóját.

Mi ez, ami ennyire fel tud lelkesíteni embereket? Azt hiszem, ez volt a fordulópont, amikor gondolatban megálltam, és azt mondtam: most üljünk le, mondd el nekem, hogyan látod, mi ez a Háló. Azóta úton vagyok a felfedezésben.

A kicsi egyházmegyei keret, amelyben már évek óta mozgolodom, egyszerre Kárpát-medencei méretűvé tágult, élő kapcsolatok szintjén. Ezen belül kitüntetett helyen van számomra a partiumi régió. Benne van minden lelkesedésünk, nyitottságunk, felelősségünk, összetartozni

akarásunk. Összehoztak bennünket a közös tennivalók, készülődések, mély baráti beszélgetések.

Talán a tavalyi Kárpát-medencei találkozó szervezése adta a legtöbbet. Annyira vágytunk rá, hogy valami megérintse az emberek szívét, valamilyen hangulat. A program színvonalas volt, hiszen sokakkal át lehetett beszélni, de a légkör megteremtése ránk várt. Amikor már mindennek vége lett, mindenki elbúcsúzott, és megöleltük egymást. A szavakon túl éreztük az összetartozást.

A varázs nem múlt el. Érzem, minket összeköt valami, ami nagyon mélyre eresztette a gyökerét. Azt hiszem, azért lehetséges, mert a Háló nem csupán a programokról szól. Minden program eszköz a lélek kitárulkozásához. Ez hajt, hogy valami rám szabottat találjak a Háló tevékenységei között, hogy körülnézzek környezetemben, mi az, ami rám vár. A legjobb az egészben, hogy nem vagyok egyedül, ez egy nagy, közös ügy. Nemrég beszélgettem valakivel a kisközösségekről, a közösségi életről. Újból megfogalmaztam: a Háló élményt akar adni, az együttlét örömeiről. Mi más vonzaná az embert a közösségbe?

Mit kaptam a Hálóban?

Szép vagy, szép vagy,
Magyarország!
Gyönyörű szép Tündérország!
Gyönyörködve el-elnézlek,
Hazám, hogyne szeretnélek!

– olvasom Pósa Lajos versében. Tudtam, hogy gyermekeimnek ebben a légkörben kell felnőniük. Volt, amikor nem így gondoltam. Úgy éreztem, a lehetőségek elkerülik ezt a vidéket. Sokaktól hallom, hogy ezt most is így látják. Örülök, hogy Kárpát-medence szélességében küldetésünk van, hogy visszatérjünk ahhoz az örökséghez, ami mindig is éltetett bennünket.

Kujbus Márta
Tarsoly, 2007. szeptember–október
(Válogatta Kómár Katalin)

Egy – Köz – Ház

Szólj be a papnak! Csapolj a pappal!

A Háló részvétele egy új kezdeményezésben Budapesten

2017 februárjában három keresztény gyülekezet összefogásával kezdődött el egy különleges programsorozat Debrecenben, *Szólj be a papnak!* címmel. A kezdeményezés célja egyfajta kocsmai evangelizáció, hogy alkalmat adjanak főleg olyanok számára, akik nem járnak templomba és gyülekezetbe, hogy a saját életük nagy kérdései kapcsán megismerkedhessenek a hagyományos, bevett egyházak képviselőinek (személyes) álláspontjával, és találkozzanak a hittel, Jézus Krisztus üzenetével.

A rendezvények egyszerre szolgálják a hitéleti ismeretterjesztést és a vitakultúra fejlesztését, valamint fórumot biztosítanak a legaktuálisabb társadalmi kérdések széles körű, interaktív megvitatásának. A kezdeményezés kocsmákban, szórakozóhelyeken kínál lehetőséget fiataloknak, hogy feltegyék Istennel és hittel kapcsolatos égető kérdéseiket papoknak, lelkészeknek. Az alkalmakra több felekezetből hívnak papokat, lelkészeket pódiumbeszélgetésre, és minden alkalommal van egy külső „civil” vendég, lehetőség szerint egy ismert személyiség.

Az idei év elején a szervezők arra gondoltak, hogy Budapesten is érdekes lenne egy ilyen programsorozat elindítása. Ehhez a Református Közéleti Alapítványt, a Hetvenkét Tanítvány Mozgalmat (T72) és a Hálót kérték fel mint szervezőket.

A *Szólj be a papnak!* kocsmamisszió ötödik születésnapját így már Budapesten ünnepelte február 28-án, a VIII. kerületben a Grund nevű szórakozóhelyen. Ez az első budapesti alkalom éppen az ukrain háború kirobbanását követő napokban volt, egy nem éppen ünnepi, de aktuális témában: *Hol van Isten a bajban?*

A civil vendég *Tóth Gabi* énekesnő volt. Általában a beszélgetés vezetőjének két rövid körkérdése után a hallgatóság „szólhat be a

papoknak” és a meghívott vendégnek, vagyis a közönség kérdezhet. Az alkalom érdekessége – lévén kocsmamisszió –, hogy aki kérdez, azt egy korsó sörrel jutalmazták.

A Háló és a T72 javaslatára egy innovatív ötlet is felmerült. Arra gondoltunk, hogy a *Szólj be a papnak!* eseményt néhány nappal később kövesse egy olyan alkalom, amikor kisebb körökben, asztaltársaságokban lehet papokkal, lelkészekkel, teológusokkal, hittantanárokkal beszélgetni. Így jött létre a *Csapolj a pappal!* esemény, amelynek viszont már mindig a Háló S4 ad otthont. A söröshordókból a papok és a lelkészek csapolnak minden betérőnek egy pohárral. Sörözés közben meg lehet vitatni az élet nagy dolgait, de egy-egy kör után akár asztalt is lehet váltani.

A *Szólj be a papnak!* sorozatban általában közérdeklődést kiváltó témákról esik szó, és ezzel kapcsolatban lehet kérdéseket feltenni a meghívottaknak. Az eddigi témakörök a már említett *Hol van Isten a bajban?* után a *Pszichológia korunk ópiuma?*; *A bűnös test*; *Álhírek csapdájában – hol az igazság?*; és a legutóbb *Mi haszna egyháznak, mi a haszna az egyháznak?* voltak. A papokkal, lelkészekkel, egyházi szolgálatot vállalókkal, továbbá világi meghívottakkal kötetlen, tabumentes kommunikációnak teret adó vitasorozat civil meghívottjai között volt többek között *Tóth Gabi* énekesnő, *Pumped Gabó* celeb, testépítő, *Gulyás Márton*, a *Partizán* nevű internetes oldal alapító szerkesztő-műsorvezetője, *Ablonczy Bálint* újságíró (Válaszonline),

Kuzmányi István diakónus, újságíró (Magyar Kurír). A következő alkalommal, október elején *Influenszer vagy példakép?* lesz a beszélgetés témája.

Aki Budapesten él vagy arra jár, jöjjön el, hívjon, küldjön másokat is az alkalmakra! Az eseményekről a Szólj be a papnak! Facebook-oldalán (<https://www.facebook.com/szoljbeapapnak/>), és a Háló S4 Facebook-oldalán tájékozódhattok.

Thuróczy György

Életképek

Háló-tábor Nagykágyán – Felvidékről egy család érkezett

A felvidéki hálósok közül az idei táborba csak egy – háromgyermekes – fiatal család jött el, de ők annál jobban érezték magukat. Az egyik délután az édesanyával ültünk le beszélgetni.

Simon Klenovics Krisztina Szencen született, ott él ma is férjével és három gyermekével, akik 4, 7 és 10 évesek. Gyermekük születése előtt rendszeresen jártak táborba, de később lekötötték őket a gyerekgondozással járó feladatok. Négy év után először jöttek el ismét, mert vágyódtak a barátok után, szerették volna feleleveníteni a régi kapcsolatokat, új barátokat szerezni. Krisztina orvos, a gyermekek születése után a pozsonyi Comenius Egyetemen helyezkedett el, annak orvosi karán tanít, később remélhetően újra kutatni is fog.

A Hálóval az utolsó egyetemi évei alatt ismerkedett meg. *Sebők György* (Gyógyó – ahogyan az idősebb hálósok ismerik) hívta oda. Tetszettek neki a tábor programjai: szentmise, éneklés és a kézműves foglalkozások. Nagyon szeret horgolni, régebben gyöngyözött. Jól érezte magát a közösségben, akkor még sok fiatal jött Felvidékről is. Évente jártak a régiós találkozókra először ifiként, majd felnőttként. Férjhez ment, a második marosfői táborban egy héttel az esküvőjük után vettek

részt. A gyermekek nagy változást hoztak életében. Bizonyos programok, tevékenységek háttérbe szorultak, helyettük mások kerültek előtérbe.

Közel 30 évig volt egy énekkar tagja – 9 évesen kezdett odajárni. Ez egy összeszokott kis közösség volt, sajnos a karnagyuk tavaly Covid-fertőzésben meghalt. Egy újonnan alakuló helyi egyházi énekkarban próbálja folytatni az éneklést.

Hét-nyolc éve jár az „Anyák imája” nevű imacsoportba. Ezt szívügyének tekinti a többi anyukával együtt. A házascsoport összejöveteleire havi rendszerességgel járnak férjével, olykor a gyermekekkel együtt is.

Szenc kisváros Pozsony közelében. A magyarok részaránya immár alig több 10 százaléknál. A három közösségben a tagok többsége nagyjából megegyezik. A helyi magyar óvodai, iskolai és kulturális társadalmi közösségekben is helyt kell állni, hogy meg tudják őrizni hagyományaikat, értékeiket, magyarságukat.

Amióta Krisztinának gyermekei vannak, kevésbé aktív hálós körökben, viszont a helyi magyarság és a katolikus közösség életéből megpróbálja kivenni a részét.

Felvidéken a Háló helyi szervezete nem igazán működik. Új tagok nincsenek, a régiek lemorzsolódtak, nehezen megszólíthatók. Anyagilag

stabil az ország, a korábbinál többet megengedhetnek maguknak, több a lehetőség, de nehéz megszólítani az embereket ilyen témában. Inkább más szórakozásra vágnak. Talán papjaik, lelki atyáik sem kellően lelkesek, lelkesítőek.

Krisztináék azért szeretnek táborba jönni, hogy a gyermekeik láthassák, hogy a többi magyar gyermek is olyan, mint ők. Értékeiket átadják egymásnak, új barátokat szereznek.

Négy év kihagyás után újra visszavágytak. A Háló találkozásokat, új kapcsolatokat, és a régi kapcsolatok leporolását jelenti számukra. Kikapcsolódni, lelkileg feltöltődni járnak ide. Az értékek továbbadása is fontos számukra. Amit nagyon kedvel még, az a közös éneklés. Szeret része lenni, mikor közösen énekel a tábor. A lelkesítő és mély előadások is nagy élményt jelentenek számára. Amire büszke, az az, hogy kitartottak a Háló mellett, s a számukra nehézre sikerült vépi tábor után vissza tudtak térni.

Amilyen nehezen indult az idén a tábor, a vége olyan jól sikerült. Örült, hogy itt lehetett. Nagyon tetszett neki a KETT alkotó kiscsoport munkája, amelyben részt vett. Gyermekei is jól érezték magukat, új barátokat szereztek. Férje is sokat beszélt a kiscsoportjáról, valószínűleg neki is tetszett a tábor.

Kómár Katalin

Beszélő

Sajgó atya a jógáról

Sajgó Szabolcs interneten megjelent bejegyzése elé

A Háló Központunkban Budapesten mindig is igyekeztünk színes programokat szervezni és befogadni. Nem öncélúan tettük ezt, hanem a megszólítás, a párbeszéd reményében és céljából. A Háló büszke arra, hogy a nyitottság és a befogadás lelkületében élünk. Nem mindenki gondolkodik erről így, hogy ez helyes. Vannak, akiknek nem tetszik

például az, hogy vannak jógafooglalkozások is nálunk. Mi abból indulunk ki, hogy értékesek más, esetleg távolabbi kultúrák hagyományai is. Sokkal jobban járunk, ha ezeket megismerjük, mintsem ha elzárkózunk.

Ezt a missziók már régen tudják, és gyakorlat, hogy a helyiek kultúrájára kell építeni a tanítást, a tanúságtevést, a párbeszédet és közösségépítést. A katolikus egyház ezt inkulturációnak nevezi. Csak akkor tudjuk Jézus örömhírét hirdetni, és arról tanúságot tenni, ha értjük annak a nyelvét, képletesen is, aki felé a tanúságot szeretnénk tenni.

Éppen több kritika ért bennünket a fenti témában, amikor rátaláltunk *Sajgó Szabolcs* jezsuita atya nagyszerű írására. Nagy megerősítés volt nekünk, és bár a jezsuitákhoz mindig is közel éreztük magunkat, ez talán még inkább növelte a láthatatlan kapcsolati szálakat feléjük. Ajánlom tehát figyelmetekbe, hisz sokkal szebben, művészibben fogalmazta meg ezeket a gondolatokat, mint ahogy én azt valaha is tudnám.

Szeibert András

***Mindegy, milyen karizmatikus vagy? A jóga feneketlen gonoszság?
Válasz egy levélkérdésre***

XY jó gyerek, a maga korlátaival, katolikusként egy karizmatikus Mercédeszben ül, és egy nem katolikus féket behúzza araszolgat Trabanthoz szokott világgéppel.

A jóga lényege meg egy olyan eszköz, mint pl. a kalapács: beverhetsz vele egy szöveget, vagy beverheted vele más fejét. Jézus a leprást nem borzadva kerülte el, hanem meggyógyította. Amit a jóga az ember teremtett valóságából feltár és használ valamire, az a Jóisten jó alkotása, Ő hív mindnyájunkat, hogy használjuk vele a nagyobb jóra azt, amit a jóga feltár az emberből.

Jézus hálós és nem hálós tanítványának feladata, hogy Mesterével mindent, vagyis mindent Isten, a mennyei Atya nagyobb dicsőségére használjon, megkereszteljen, megszenteljen, ne hagyjon a gonosz eltorzító fogságában semmit, amit a Teremtő jónak alkotott. A Teremtő pedig semmit nem alkotott rossznak – a katolikus hit szerint.

A Megváltó azért jött, hogy mindenkit kiszabadítson a butaság és rossz szándék mindenféle nyomorító kalodájából. Ő erre képes is, képes mindenkit az isteni szabadság teljessége felé vezetni, a katolikus hit szerint. Ő képes erre, az ember nem. A szentség (itt most a keresztségre gondolok elsősorban) a katolikus hívő számára attól szentség, hogy miközben az ember cselekszik valamit – Jézussal közösségben a mennyei Atyának ajánlva, a Lélektől átjárva – olyasmi történik, amit teremtmény nem képes megakadályozni (de okozni sem önmagától): a megkeresztelt ember Krisztus titokzatos testének, az Egyháznak tagja lesz, szent lesz, szabadságlevelet kap a Gonosz embertelen és istentelen ketrecéből.

Egy katolikus karizmatikus erről az egyetemes krisztusi hivatásról/küldetésről nem mondhat le. Jézus családjában vannak nem katolikus karizmatikusok is, Isten képes általuk is sok jót tenni. De a katolikus, a valóban egyetemes krisztusi családtag a szentség isteni „járgányában” nem használ semmilyen emberi féket, hacsak nem saját gyengesége miatt.

Ebben az esetben pedig – a saját gyengeségének bevallása helyett – nem gyárt ideológiákat, mint például a levélben szereplőt: a jóga teljes mértékben szembemegy mindazzal, ami a kereszténység tanítása, ezért messze elkerülendő. A levelező inkább azt írhatta volna: „a jóga teljes mértékben mehet szembe mindazzal, ami a kereszténység tanítása, és mehet a benne lévő jóra építve Isten országának ékítése felé”.

*Sajgó Szabolcs írta
a Facebookon*

„A test ritmusa, a tudat dallama és a lélek harmóniája alkotják az élet szimfóniáját.”

B. K. S. Iyengar

Megálló

A Miatyánk új értelmezésben

A Miatyánk a leggyakrabban mondott keresztény ima, amelyet maga Jézus Krisztus hagyott ránk. Amikor tanítványai arra kérték, hogy tanítsa őket imádkozni, Jézus nem azt mondta, hogy ezt imádkozzatok, hanem hogy így (ebben a szellemben, ezzel a lelkülettel) imádkozzatok.

Ettől függetlenül mindennapi imádsággá vált. Az őskeresztények naponta háromszor imádkozták. *Gerhard Lohfink* német teológus, Újszövetség-kutató, katolikus pap, a Tübingeni Egyetem nyugalmazott tanára a Miatyánkról szóló kis könyvében (L'Harmattan Könyvkiadó, 2017) arra tett kísérletet, hogy az Úr imádságának ószövetségi hátterét megvilágítva, és a tanítványainak szóló jézusi útmutatás fényében az ősi imaszövegnek új értelmezést adjon.

A Miatyánk két formában maradt ránk: rövidebb változatban Szent Lukács evangéliumában (Lk 11, 2–4), illetve hosszabb formában Szent Máténál (Mt 6, 9–13). Rendkívül tömör, teljes egészében kérő ima. Formailag és tartalmilag is az ősrégi zsidó imához, a Kaddishoz hasonlít.

A Máté-féle változat összesen hét kérést tartalmaz: az első három Istenre, a többi négy az emberre irányul. A Máténál olvasható záró rész, „mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség” általánosan elfogadott vélemény szerint későbbi betoldás, a legrégebbi kéziratok nem ismerik. Valószínűleg abból az időből származik, amikor a Miatyánk az eukarisztia ünneplésének részévé vált.

Az első három kérés – „szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod” – szenvedő szerkezetű forma, nyitva hagyja a kérdést, hogy ki legyen a cselekvés végrehajtója. Jézus tudatosan fogalmazott így: azt akarta érzékeltetni, hogy mindkét fél, az Isten és az ember erőfeszítésére is szükség van. Közösén kell megszentelniük Isten nevét, teljesítve az Ő akaratát. Isten a kezdeményező, ő cselekszik, de nem

tehet semmit, ha nem talál a világban embereket, akiknek az akarata az övével megegyezik.

Az „Isten nevének megszentelése” kifejezés Ezékiel próféta könyvéből származik, annak is a 20. és 36. fejezetéből. Egyedül nála található a héber bibliában olyan utalás Isten nevének megszentelésére, ahol Isten a cselekvés alanyaként jelenik meg. „Szentté teszem nagy nevemet, amelyet gyalázat ért a népek között, amelyet megszenségtelenítettek közöttük. Akkor majd megtudják a népek, hogy én vagyok az Úr, amikor a szemük láttára megmutatom, hogy szent vagyok” (Ez 36, 23). Hogyan teszi újra szentté nevét az Úr? Úgy, hogy a végső időkben összegyűjti és átformálja az ő népét. Kiveszi a „kőszívet” belőlük, és „hússzívet” ad nekik helyette (Ez 11, 19). Ezáltal szentelődik meg Isten neve. Ezért a Miatyánkot csak az imádkozza – figyelmeztet a szerző –, aki szívvel-lélekkel Isten szétszórt népének egybegyűjtésére vágyik.

A „jöjjön el a te országod” kérése az ószövetségi Dániel prófétára vezethető vissza. „Láttam az éjjeli látomásban, hogy íme, az ég felhőin valaki közeledik. Olyan volt, mint az Emberfia. Amikor az Ősöreghez ért, színe elé vezették. Hatalmat, méltóságot és királyságot adott neki. Minden népnek, nemzetnek és nyelvnek neki kellett szolgálnia. Hatalma örök hatalom volt, amely nem enyészik el soha, és királysága nem megy veszendőbe” (Dán 7, 13–14). Jézus ezt a képet módosítja, nála Isten királysága már a földön elkezdődik. És ez a kezdet elválaszthatatlanul egy személyhez, az Emberfiához kötődik, akivel Jézus azonosítja magát: ő maga a basilea, az ország, az uralom.

A „legyen meg a te akaratod” kérés, amely az Ó- és Újszövetségben egyaránt megtalálható, Lukácsnál hiányzik, csak Máténál szerepel. Nem a törvény betartására vonatkozik, ahogyan sokan magyarázzák. „Nem jut be mindenki a mennyek országába, aki mondja nekem: Uram, Uram, csak az, aki teljesíti Atyám akaratát” (Mt 7, 21), és „Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám” (Mt 12, 50). Jézus számára az az Atya akarata, hogy Isten történelmi üdvtervét teljesítse. Ezért aki hagyja teljesülni Isten akaratát, az többet tesz annál, mint hogy betartja a törvényeket: elfogadja Isten kegyelmi tervét.

Az „amint a mennyben, úgy a földön is” azt jelenti, hogy az üdvösség tervét, melyet Isten még a teremtés előtt elhatározott, meg kell valósítani a földön is. Ahogy Izajás prófétánál olvasható: „Én kezdettől fogva kijelentettem a jövődöt, és előre megmondtam, amik meg se történtek még. Azt mondom: tervem valóra válik, és amit akarok, mindent véghezviszek”. (Iz 46, 10–11). És másutt: „Amint az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi, hogy magot adjon a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek, éppen úgy lesz a szavammal is, amely ajkamról fakad. Nem tér vissza hozzám eredménytelenül, hanem végbeviszi akaratomat, és eléri, amiért küldtem” (Iz 55, 10–11).

Isten megvalósítja a földön az üdvösség tervét, de az embernek be kell fogadnia azt. Ha beteljesül a teremtés célja, minden Krisztusban mint főben egyesül. Isten azért nincs említve, mint a terv végrehajtója, hogy az ember mint társvégrehajtó léphessen fel.

A következő négy, többes szám első személyű kérés közül az első – „mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” – a zsidók ószövetségi pusztai vándorlásának Istentől kapott táplálékára, a mannára utal. A kivonulás során Izrael népe elhagyta az egyiptomi „húsosfazekakat”. A sivatag szélsőséges körülményei között Isten mannával táplálta a népét, amelyből az izraelitáknak nem volt szabad félretenniük, és nem is kereskedhettek vele. Mindig csak egynapi mennyiséget szedhettek belőle, csak szombat előtt gyűjthettek két napra valót.

Amikor Jézus elküldi tanítványait, hogy hirdessék Isten országát, megtiltja nekik, hogy erszényt, pénzt, tarisznyát, váltás ruhát és kenyeret vigyenek magukkal (Mk 6, 8; Lk 9, 3). Így akarta megkülönböztetni őket a zelótáktól, akik akkoriban egész Izraelben úton voltak, hogy követőket és mindenekelőtt fegyvereket és pénzt gyűjtsenek egy Róma elleni felkeléshez. Abban az Izraelben, amelyet Jézus össze akar gyűjteni és Isten uralma alatt látni, nem megengedett az erőszak. Ezért nem vihetnek magukkal a tanítványok készleteket és fegyvert, amikor Isten uralmát hirdetik. Jézus még azt is megtiltotta nekik, hogy a védelmükre botot vigyenek magukkal. Szükségük volt azonban olyan emberekre, akik az

egész napos vándorlás után befogadják, ellátják élelemmel őket, és éjjelre védelmet nyújtanak nekik. Ebből az következik, hogy Jézus tanítványai nem tervezik a jövőt. Reggel még nem tudják, hogy hol lesznek este. Csak a következő napra tekintenek. A mindennapi kenyérért való könyörgés így értelmezhető: „Add, hogy találkozzunk olyan emberekkel, akik befogadnak minket a házukba, és enni adnak, hogy életünk és ételünk egy újabb napra biztosítva legyen”. Több nem megengedett. Nincs is rá szükség, hiszen Jézus tanítványait körülveszi és hordozza Isten atyai gondoskodása.

„És bocsásd meg vétkeinket” – ennek a kérésnek a folytatása kétféleképpen szerepel a két evangelistánál. Lukácsnál: „amint mi is megbocsátunk minden ellenünk vétőnek”, Máténál pedig: „amint mi is megbocsátottunk az ellenünk vétkezőknek”. A mai magyar nyelvű Miatyánk a kétféle változat kombinációja: „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”. Máténál múlt idő szerepel: a tanítványok már megbocsátottak mindenkinek, akik ellenük vétkeztek, ezért Isten nekik is megbocsáthatja vétkeiket.

Ha Isten népének tagjai nem engesztelődnek ki egymással, akkor a templomlátogatások és az áldozatok hiábavalók. Jézus ezzel a figyelmeztetéssel az ószövetségi próféták kultuskritikájára utal, például Isten szózatára Ámosz könyvének 5. fejezetéből. „Megvetem, gyűlölöm ünnepeiteket, ünnepségeitek nem tetszenek nekem. Ételáldozataitokat nem szívélhetem, hízlalt állataitokat látni sem szeretem. Vigyétek előlem harsány énekeiteket, hárfáitok hangját hallani sem bírom! Mint a víz, áradjon inkább az igazság, mint a sebes patak, az igazságosság. (Ám 5, 21–24)”. A templomba érkezőnek mindent meg kell tennie a kibékülésért, akkor is, ha nem ő a hibás! Jézust nem érdekli, hogy ki kezdte a haragot. Amíg az ember mindent meg nem tesz a kibékülésért, addig az istentiszteletnek nincs értelme. Isten szemében visszataszítóak a kibékülés nélküli istentiszteletek, de örömét leli azokban, akik helyreállítják a békét, a békéért küzdenek, a békességet keresik.

A hatodik kérés – „ne vígy minket kísértésbe” – valószínűleg az utolsó volt a Jézus által tanított Miatyánkban. De vajon Isten kísérti az embert? Ez a kérdés már felmerül az Ószövetségben is, például Sirák fia könyvében: „Ne mondd: a bűnöm az Úrtól származik, mert ő nem hoz létre semmit, amit gyűlöl. Ne mondd: bukásomat neki köszönhetem, mert gonosz emberre neki nincs szüksége. Az Úr gyűlöl mindent, ami rossz” (15, 11–13). Szent Jakab apostol így ír a levelében: „Boldog az az ember, aki a kísértésben helytáll, mert miután kiállja a próbát, megkapja az élet koszorúját, amelyet az Úr azoknak ígért, akik őt szeretik. Senki se mondja, aki kísértést szenved, Isten kísért, mert Istent nem lehet rosszra csábítani, és ő sem csábít rosszra senkit” (Jk 1, 12–13).

A Bibliában a kísértés nem a rosszra való kísértést jelenti, hanem egy olyan helyzetet, amelyben a kísértést szenvedőnek döntenie kell, hogy Isten ellen, azaz a gonosz mellett, vagy pedig Isten mellett, azaz a jó mellett áll.

Jézust nem az Atya kísértette meg a pusztában, hanem olyan helyzetbe vezette, hogy a Sátán megkísérthesse. A próbatétel szorosan összefügg az Isten általi elhívással. A „ne vígy minket kísértésbe” kérést Szent Pál apostol így magyarázza: „Hűséges az Isten, erőtökön felül nem hagy megkísérteni, hanem a kísértéssel együtt a szabadulás lehetőségét is megadja, hogy kibírjátok” (1Kor 10, 13).

Lukácsnál a „ne vígy minket kísértésbe” kéréssel ér véget a Miatyánk. Máténál ezt a kiegészítést kapja: „de szabadíts meg a gonosztól”. Ez nem feltétlenül a személyes gonoszra (ördögre) vonatkozik, hanem inkább a világban jelen lévő gonoszságra, a népek közötti gyűlölködésre, a szegények kizsákmányolására és az elnyomásra. Amitől meg kell váltani minket, az a világ szörnyű valósága: a veszekedés, békétlenség, gyűlölet, erőszak, minden, ami a béke ellentéte.

„Várjuk reményünk boldog beteljesülését: a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét, aki önmagát adta értünk, hogy minden gonoszságtól megváltson, megtisztítson, és jótettekben buzgólkodó, választott népévé tegyen” – írta Szent Pál apostol a Titusznak címzett levelében (2, 13). És ez a kérés fogalmazódik meg az

eukarisztia ünneplését megelőző szentmiseszövegben is: „Szabadíts meg, kérünk Urunk, minden gonosztól!”. Láttuk tehát, hogy Jézus a nagy próféták teológiájának, a Tóra fontos szövegeinek, elsősorban a Kivonulás könyvének háttérében fogalmazta meg tanítványainak ezt az imát.

Imádkozzuk a Miatyánkot mindennap, ahogyan Jézus tanította, és ahogy az egyház ránk hagyományozta, lassan, megfontoltan és tiszteletteljesen – írja könyvének végén a szerző. Úgy óvjuk, mint egy drága kincset. Nemcsak a keresztény lét legbelsejébe vezet el bennünket, hanem azt is megmutatja, hogy kicsoda valójában Jézus, hiszen ez az imádság az ő szívéből fakadt.

T. Kovács Péter

Szent István király templomok a világban

Magyarország születésnapján, Szent István király ünnepén elgondolkoztam azon, vajon hány Szent István király templom, más szóval hány, az ő tiszteletére szentelt templom van a világon? A Wikipédián beírva a Szent István-templomok kifejezést, nagy öröömre egy elképesztően hosszú listát kaptam eredményül.

A lista összesen 360 templomot (bazilikát, székesegyházat, kápolnát, romtemplomot) tartalmaz. A két legnagyobb, a budapesti Szent István-bazilika és a zágrábi katedrális. Az utóbbi pontos elnevezése Nagyboldogasszony-, Szent István- és Szent László-székesegyház. A kápolnák között van iskolakápolna, várkápolna és hegyi kápolna.

Bár már háromszor jártam a délvidéki aracsi pusztatemplomnál, de innen tudatosult bennem, hogy az is Szent István király templom. A lista tartalmaz egy olyan templomot, a nyugat-szlavóniai Újgradiska (Nova Gradiška) városka plébániatemplomát, aminek 1982-ig volt Szent István király a titulusa. A felsorolt templomok közül 225 magyarországi, 71 felvidéki, 36 erdélyi, 9 délvidéki, 5 (4 ma is létező) horvátországi, 4 kárpátaljai, 2 burgenlandi, 1 csángóföldi. A nyugati magyarság körében 6 (3 USA-beli, 1 kanadai, 1 olaszországi és 1 svédországi) istenháza viseli államalapító királyunk nevét.

Ezúton szeretném megköszönni a lista összeállítójának értékes és hiánypótló munkáját, de a lista egy kis kiegészítésre szorul. Lengyelországban is vannak Szent István király tiszteletére szentelt templomok, összesen 4.

*Szent István felajánlja koronáját és országunkat Szűz Máriának –
a Lipnica Mala-i templom oltárának fafaragása
(A fotóért köszönet a szobrot faragó Marian Smreczak úrnak)*

Sokan gondolják Krakkó felé menet, a szlovák–lengyel határ átlépésekor, hogy most hagyták el a történelmi Magyarország egykori határát, pedig az a bizonyos határ nem itt, hanem úgy 15 km-rel odébb, Podwilk (Farkasalja) és Spytkowice között, a mostani TIR-parkoló bejáratánál volt. Itt húzódott a hajdani Árva vármegye határa.

A mai szlovák–lengyel határvonal a párizsi békekonferenciák és egy eredményes lengyel népszavazás eredményeként 1924-re alakult ki, így „vettek át megőrzésre” 14 egykori Árva megyei és 14 Szepes megyei települést.

1920-ban a trianoni békediktátumot Lengyelország nem ratifikálta – hálából a magyaroktól, az 1920. augusztus 15-i, „visztulai csoda” néven emlegetett varsói csatához kapott lőszerszállítmányért, mely közrejátszott az orosz bolsevik Vörös Hadsereg felett aratott világraszóló győzelemben.

A lengyel árvai kistérség gazdag magyar szakrális vonatkozásokban. Lipnica Mała (Felsőlipnica) Szent István király templomát 1921-ben építették. Podwilk (Farkasalja) templomának oltárán kétfelől Szent István és Szent László szobrai állnak. Orawka (Kisárva) fatemplomának festett falain 52 magyarországi szent és boldog alakjai láthatók.

Lipnica Wielka (Alsólipnica) Szent Lukács evangélistának szentelt plébániatemploma mellett még 3 kápolna van a településen, ezek közül az egyik Szent Hedvig (lengyelül Jadwiga) lengyel királynő, Nagy Lajos királyunk lányának a nevét viseli. 2007-ben az egész településre kiterjedő plébánia egy kisebb részét leválasztották, és ehhez a kápolnához rendelték Szent Hedvig Plébánia névvel.

Egy częstochowai zarándoklat kiegészítő programja is lehetne a várostól csupán 10 km-nyire keletre levő, ezerlelkes falu, Skrzydlów Szent István király templomának a meglátogatása.

Alsó-Szilézia fővárosában, Wrocławban, a Kamieniecka utca 72. alatt 1980 óta létezik Szent István király templom.

Nyugat-Lengyelországban, az Északi-tenger közelében levő, 1945-ig Németországhoz tartozó Barwicén (német nevén Bärwalde) is van Szent István király templom. Az 1861 és 1864 között, neogót stílusban, vörös téglából épült templom csak 1945 szeptemberében lett katolikus templomként felszentelve.

Itt kell megemlítenem, hogy van Varsóban egy olyan templom (Varsó, Czerniakowska utca 137.), amely bár neve szerint Szent József-plébániatemplom, viszont a hozzátartozó plébániát 1973-ban Stefan Wyszyński hercegprímás kezdeményezésére Szent István király Plébániára nevezték át.

2018-ban mi, hálósok felvettük a kapcsolatot a felsőlipnicai és a varsói plébániával, ottjártunkról, élményeinkről fényképes beszámoló olvasható a honlapunkon, ennek a pontos internetes elérhetőségét lásd a források végén.

Érdeemes tudni, hogy Lengyelországban Szent István királyunk liturgikus ünnepnapja nem augusztus 20., mint nálunk, hanem augusztus 16.

Margitfalvy György

Források:

Konrad Sutarski: Lengyelország története magyar vonatkozásokkal, Méry-Ratio kiadó, 2018.

Konrad Sutarski – Domonkos László: Megőrzésre átvéve. Barangolás a Lengyel Szepesben és Árvában, Unicus kiadó, 2009.

Kovács István – Mitrovits Miklós: Magyar emlékek Lengyelországban, Antall József Tudásközpont, 2017.

Háló. Utazás Szent István király tisztelete nyomában Lengyelországban. 2018. 04. 13–15. <https://halo.hu/index.php/15-budapest-es-koernyeke/949-2018-04-13-15-utazas-szent-istvan-kiraly-tisztelete-nyomaban-lengyelorszagban>.

O parafii / Historia kościoła. https://www.parafia-lipnicawielka.pl/index.php?q=25&id_q=25.

Parafia pw. Św Stefana we Wrocławiu. <https://www.swstefan.wroclaw.pl/>.

Parafia św. Jadwigi Królowej. <http://jadviga-lipnicawielka.pl/z-zycia-parafii.html>.

Wikipedia. Kościół św. Stefana Węgierskiego w Barwicach. https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_%C5%9Bw._Stefana_W%C4%99gierskiego_w_Barwicach.

Wikipedia. Parafia św. Stefana w Lipnicy Małej. https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_%C5%9Bw._Stefana_w_Lipnicy_Ma%C5%82ej.

Wikipedia. Parafia św. Stefana Węgierskiego w Skrzydlowie. https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_%C5%9Bw._Stefana_W%C4%99gierskiego_w_Skrzydlowie.

A felsorolt internetes oldalak utolsó hozzáférése 2022. augusztus 20.

Impresszum

Kiadja a Háló Egyesület (www.halo.hu)

Főszerkesztő: Széplaki Mária

Olvasószerkesztő: T. Kovács Péter

Szerkesztők: Kómár Katalin, Margitfalvy György, Szeibert András

Tördelés: Jeney Johanna

Nyomda: Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest